

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM DERSLERİNDEKİ MEMNUNİYET ARAŞTIRMASI: ÂŞIK VEYSEL MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ

Nevzat BALIKÇIOĞLU¹

Dilek ÇINAR ÖZ²

Nalan Nilüfer İŞİN³

ÖZET

Uzaktan eğitim farklı mekânlardaki öğrenci, öğretmen ve öğretim materyallerinin çeşitli iletişim teknolojileri aracılığıyla bir araya getirildiği kurumsal bir eğitim faaliyetidir. Günümüzde zamandan ve mekândan bağımsız eğitim imkânı sunan uzaktan eğitim programları gün geçtikçe artmakta ve beraberinde birçok tartışmayı getirmektedir. Bu çalışmada öğrencilerin uzaktan eğitime bakış açıları değerlendirilecek ve memnuniyet düzeyleri ölçülecektir.

Veriler anket yöntemiyle veri elde edilecek olup, SPSS 21 paket programında frekans, t testi ki – kare analizi, faktör analizi ANOVA testi yapılacaktır. Ankette kullanılan önermeler araştırmacıların hazırlayacağı sorulardan oluşacaktır.

Eğitim kalitesi, fiziki mekânlar, sunulan uygulama olanakları, sosyal kültürel ve sportif olanaklar ve öğrencinin bireysel özellikleri gibi farklı boyutları da içeren bir yaklaşımla incelenebilir. Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin memnuniyet düzeylerinin de bu olgulardan etkilendiği tespit edilmiştir.

Uzaktan eğitim veren kurumlar teknolojiyi yakından takip etmeli, öğrencilerine standart bir öğretim hizmeti sunmaktan kaçınarak, öğrencileri memnun edecek daha etkili hizmetler sunabilmelidir. Öğrencilerin uygulama yapabilecekleri laboratuvar ortamlarının iyileştirilmesi, gerekli teknolojik alt yapının sunulması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu, Memnuniyet Düzeyi

University Students' Satisfaction Survey in Distance Education Courses: Âşık Veysel Vocational School Case Study

Abstract

Distance education is an institutional educational activity where students, teachers, and teaching materials in different places are brought together through various communication technologies. Nowadays, distance education programs that provide independent education from time and space are increasing day by day and bring many discussions together. In the present study, distance education perspectives students will be evaluated and satisfaction levels will be measured.

In the analysis procedure, frequency, t test, chi - square and factor analysis, ANOVA test will be done by using the SPSS 21 package program. Satisfaction with the education can be examined with an approach that includes different dimensions such as educational quality, physical spaces, offered application resources, social cultural and sportive resources and individual characteristics of the student. It has been determined that the satisfaction levels of the students of Âşık Veysel Vocational School are also affected by these dimensions.

Distance education institutions should closely follow the technology and offer more effective services that will please the students by avoiding a standard teaching service. It is necessary to improve the laboratory environment where the students can apply. It is also necessary to provide necessary technological infrastructure.

Key Words: Distance Education, Âşık Veysel Vocational School, Satisfaction Level

¹ Dr. Öğ. Üyesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, İİBF, İktisat Böl., balikcioglu@cumhuriyet.edu.tr

² Öğr. Gör., Sivas Cumhuriyet Ü., Şarkışla A.V.M.Y.O., Finans ve Bankacılık ve Sig. Böl., dcinar@cumhuriyet.edu.tr

³ Öğr. Gör., Sivas Cumhuriyet Ü., Şarkışla A.V.M.Y.O., Sosyal Hizmet Böl., nisin@cumhuriyet.edu.tr

GİRİŞ

Bilgi iletişim teknolojilerinde yaşanan baş döndürücü gelişmeler eğitim ve öğretim anlayışında yeni formüller aranması ihtiyacını beraberinde getirmiştir. Bu ihtiyacın beraberinde ortaya çıkan uzaktan eğitim yaklaşımı, eğitimci ile öğrencilerin zamandan ve mekândan bağımsız olarak kullandığı eğitim teknolojisidir. Öğrencilerin istediği zaman diliminde ve mekândan bağımsız olarak eğitimcinin öğretim materyalleri ve iletişim teknolojileri aracılığıyla bir araya getirerek sunduğu dersi aldığı kurumsal bir eğitim faaliyetidir (Simonson, Smaldino, Albright ve Zvacek, 2009). Geleneksel eğitimden en temel farkı, uzaktan eğitimde iletişim araçlarının kullanılmasıdır. Yürütülen uzaktan eğitim etkinliklerinde görsel ve işitsel birtakım araçlar kullanılmakta ve bunlar içinde en önemlisi bilgisayar ve bilgisayar teknolojileridir (Can, 2004).

Uzaktan eğitim ilk şekli Avrupa'daki yazışma kurslarıyla gerçekleşmiştir (Metin ve diğerleri, 2017). Uzaktan eğitim ilk şekli Avrupa'daki yazışma kurslarıyla gerçekleşti. Uzaktan eğitim (E-Öğrenim ya da E-Learning) en basit anlamıyla; günün getirmiş olduğu iletişim teknolojilerini kullanarak zaman ve mekândan bağımsız olarak, kişilerin eğitim almalarının sağlanmasıdır. Uzaktan eğitim senkron, asenkron ve karma olarak uygulanabilmektedir (Kılıç, Seyis, 2014).

- Senkron eğitimlerde daha önceden belirlenmiş gün ve saatte öğrenciler ve dersin öğretmeni, bilgisayar başında bulunur ve sanal bir sınıf oluştururlar. Bu sınıfta öğrenciler öğretmene soru sorabilir. Zaman bağımsız olmamasına rağmen, mekân bağımsızdır.
- Asenkron eğitim modeli ise; hem zaman hem de mekândan bağımsız olarak işler. Açık olan dersler istenilen zamanda takip edilebilir, bir sonraki girişlerde yarım kalan yerden devam edebilir ya da online olan hocalara sorular yöneltilebilir. Soru yöneltilen hocalar online değilse, online oldukları zaman sorulan soruları cevaplandırabilir.
- Karma eğitim eş zamanlı ve ayrı zamanlı uygulamaların aynı eğitim programı içerisinde uygulandığı bir modeldir.

Birçok üniversite tarafından senkron, asenkron ya da karma modelde uygulanmaya başlanan uzaktan eğitimin niteliğini oluşturan başlıca özellikler şöyle belirtilebilir (Unesco, 1987, ss. 5-6):

• Öğrenci ile öğretim elemanı ayrı ortamlardadırlar.

Uzaktan eğitim yaklaşımında, öğrenci ile öğretmenin aynı zamanda ve aynı yerde olma zorunluluğu yoktur.

• Uzaktan eğitim, alternatif eğitim fırsatları sağlamaya yönelik amaçlı çabaların ürünüdür.

Uzaktan eğitim yaklaşımı eğitim ve öğretim hizmetlerinin bir parçasını oluşturur ve eğitimin genel standartlarını karşılaması beklenir. Bu doğrultuda öğrencilerin beklentileri ve ihtiyaçları doğrultusunda programlar hazırlanır.

• Uzaktan eğitimde, çeşitli öğretim ortamları işe koşulur.

Radyo ve televizyon programları başta olmak üzere sesli ve görüntülü bantlar da, uzaktan eğitimde önemli ortamlardır.

• Uzaktan eğitim, sistemli bir yapıya sahiptir.

Uzaktan eğitim anlayışının önemli özelliklerinden birisi sürecin sistemli bir şekilde tasarlanmış olmasıdır. Uzaktan eğitimde derslerin hazırlanması, gereçlerin üretilmesi ve sunumu, dağıtılması gibi alt sistemler bulunmaktadır.

*** Uzaktan eğitim sistemleri, öğrenci destek hizmetleri ile genişler.**

Öğrenciler öğretim elemanı ile bir arada bulunmadığı için kimi zaman desteğe ihtiyaç duymaktadır. Bu doğrultuda yerel ya da bölgesel destek birimleri kurularak o bölgede bulunan uygun kişilerden yararlanarak öğrencilerin ihtiyaçları karşılanması sağlanır.

• Çağdaş uzaktan eğitim sistemleri, özenli yapılarıyla önceki yazışmalı ya da yayınlı eğitim modellerinden ayrılır.

Çağdaş anlamda uzaktan eğitim, öğrenci ile öğretim elemanının ayrı farklı ortamlarda bulunduğu, alternatif eğitim fırsatları sağlamaya yönelik amaçlı, çeşitli öğretim ortamlarının işe koşulduğu, öğrenci destek hizmetleriyle genişleyen özenli yapılarıyla önceki yazışmalı ve yayınlı eğitim modellerinden ayrılan sistemli bir eğitimi biçimi olarak tanımlanabilir.

Uzaktan eğitimin özelliklerine ve amacına ilişkin yapılan açıklamalar, temelde uzaktan eğitimin bireylerin kendi kendilerine öğrenme olanağı sağladığı, daha zengin bir eğitim ortamı sunduğu, eğitimi bireyselleştirdiği, bireye ilgi ve yetenekleri doğrultusunda öğrenme sorumluluğu kazandırdığı, geleneksel eğitime göre daha esnek ve bireysel koşullara uygulanabilir olduğu ortaya çıkmaktadır(Ekici,2008).

Üniversitelerdeki imkânlarının yetersizliği ve paylaşılması gerekliliği akademik personel sayısındaki yetersizlikte uzaktan eğitime sorumluluk yüklemekte uzaktan eğitimin gerekliliği gerçeğini gün yüzüne çıkarmaktadır(Karabatak, 2002).

Bütün bu açıklamalardan da yola çıkılarak uzaktan eğitim uygulamalarının avantajlarını; daha geniş kitlelere eğitim hizmeti sunma, eğitimde fırsat ve imkân eşitliği sağlama, farklı mekânlardaki uzmanlardan yararlanmayı sağlama, ilgileri, yetenekleri, yaşları, işleri ve coğrafi koşullar nedeni ile okula gelemeyen öğrencilerin eğitim ihtiyacını karşılama, her bireye bir ölçüde dilediği hız ve yöntemle öğrenme hızı imkânı verme, öğretim üyesi yetersizliği nedeniyle açılmayan derslerin internet üzerinden verilmesini sağlama olarak sıralamak mümkündür.

Bunların yanı sıra Uzaktan eğitimin sayılan avantajlarının yanı sıra birçok dezavantajı bulunmaktadır. Bunlar arasında ise; teknik altyapıdaki sıkıntılar nedeni ile oluşabilecek iletişim sorunlarının varlığı, anında yardım alınamama, sorunların giderilememesi, laboratuvar ve atölye gibi uygulama ağırlıklı konuların işlenmesindeki zorluklar, bireysel imkânsızlıklar, kendi kendine çalışma alışkanlığı ve bu yeteneği geliştirememiş öğrencilerin planlama zorluğu, çalışan öğrencilerin kendine ayıracakları zamanda ders çalışma zorunluluğu, uzaktan eğitimde öğrenciyi motive edici faktörlerin olmaması, öğretim elemanının dersi planlarken ve uygularken, öğrenci beklentilerini karşılamada yaşayacağı zorluklar, eğitim araç ve gereçlerini çok iyi tasarlama ve kullanma zorunluluğu sayılabilmektedir.

Uzaktan eğitim kurumunun, bu işlevleri tümüyle yerine getirecek biçimde örgütlenip çalıştırılması gereklidir. Gerektiğinde bu işlevlerin kimileri başka kurumlarca da yerine getirilebilir. Bu durumda, uzaktan eğitim kurumunun ilgili kurumlarla işbirliği sağlaması gereklidir(Özer, 1990).

Konuyla ilgili olarak; uzaktan eğitim programlarının bu programlarda öğrenim gören öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi (Tuncer ve Bahadır, 2017) başlıklı çalışmada elde edilen bulgulardan biri uzaktan eğitimle öğrenme konusunda öğrencilerin yaklaşık yarısının uzaktan eğitimle öğrenemediğidir, diğer bir bulgu ise uzaktan eğitimin öğrencileri tembelliğe alıştırdığı, görev ve sorumluluklarının zayıflaması nedeniyle başarısız olduklarıdır. Öğretim elemanlarının uzaktan eğitim bakışları Malatya Meslek Yüksekokulu örneği (Karataş ve diğerleri, 2017) başlıklı çalışmada meslek yüksekokulunda uygulanan uzaktan eğitimin gerek zaman gerekse mekan açısından kolaylık sağladığı tespit edilmiştir. Ancak eğitimi veren öğretim elemanları, uzaktan eğitimin örgün eğitim kadar verimli olmadığını düşünmüşlerdir. Uzaktan eğitim algısı ve bazı derslerin uzaktan eğitimle verilebilirliği (Antalyalı, 2004) başlıklı çalışmada

sınıf ortamındaki eğitimi destekleyen bir uzaktan eğitim uygulamasının etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ders takibine engel olan en önemli sebebin internet bağlantısının kesilmesi olduğu, ders başarısını etkileyen en önemli etkenin öğretim elemanının öğretim yöntemi ve sınav zamanında karşılaşılan bazı sıkıntılar olduğu belirlenmiştir (Özyürel, Bedge, Yavuz, & Özkan, 2016). Ayrıca öğrencilerin uzaktan eğitimle ilgili görüşlerinin incelenmesi (Yılmaz ve Özkan, 2014), üniversite öğrencilerinin uzaktan öğretime yönelik tutumları (Barış, 2015), Türkiye’de uzaktan eğitim ve Sakarya Üniversitesi uygulaması (Bayam ve Aksoy, 2002), uzaktan eğitimde öğrencilerin dersleri takip etme durumları (Demirkan, Bayra ve Baysan, 2016), uzaktan eğitim öğrencilerinin memnuniyet algıları üzerine bir araştırma (Eygü ve Karaman, 2013) konularını ele alan araştırmalara rastlanmıştır.

1. ŞARKIŞLA ÂŞIK VEYSEL MESLEK YÜKSEKOKULU’NDA UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMASI

7 Kasım 1994 tarihinde açılan Şarkışla Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu Cumhuriyet Üniversitesine bağlı, bir yükseköğretim kurumudur. Yöre Hayvancılığının geliştirilmesi, bilimsel ve teknik hayvancılığın yapılabilmesi, kamu ve özel sektörlerdeki mesleki eleman gereksinimini karşılamak ve ülkemiz gençliğinin eğitim düzeyini yükseltmek amacıyla açılmış bulunan yüksekokul halen sekiz programla eğitim-öğretimine devam etmektedir. Cumhuriyet Üniversitesi Şarkışla Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu’nda da uzaktan eğitim senkron ve asenkron uygulamaların her ikisini de içeren karma modeldir. Örgün eğitim alan öğrenciler;

- Türk Dili
- Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarih
- Bilgisayar
- İngilizce derslerini uzaktan eğitim şeklinde almaktadır. Ara sınavları online, final sınavları ise yazılı olarak ilgili birimlerce buldukları fakülte, meslek yüksekokulu, yüksekokullar gözetimince yapılmaktadır.

2. CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ŞARKIŞLA ÂŞIK VEYSEL MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

I. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Cumhuriyet Üniversitesi Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu örgün eğitim öğrencilerine belirlenmiş olan derslere yönelik olarak uygulanan uzaktan eğitime bakış açılarını değerlendirmek ve süregelen uygulamaya ilişkin memnuniyet düzeylerini ölçmektir. 2017 – 2018 Öğretim yılında Cumhuriyet Üniversitesi Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu’nda öğrenim gören 1030 öğrenci bu araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Çalışmanın amacı doğrultusunda meslek yüksekokulu öğrencilerinin uzaktan eğitim modeline bakış açıları anket yöntemi ile değerlendirilmiştir. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin, anket sorularını doğru olarak algıladıkları ve doğru yanıtlar verdikleri varsayılmıştır.

Araştırmada kullanılacak veriler yüz yüze anket yöntemiyle toplanmıştır. Daha fazla soru sorabilme avantajı ve cevaplanma oranının yüksek olması nedeniyle yüz yüze anket yöntemi tercih edilmiştir. Araştırma Âşık Veysel Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören 398 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Tabakalı rastgele örnekleme yönteminin kullanıldığı araştırmada öğrencilere anket yapılmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmakta olup; ilk bölümde katılımcının demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular sorulmuştur. İkinci bölümde uzaktan eğitim bilincini, öğrencinin bakış açısını ve uzaktan eğitim teknolojik yapısını ölçmeye yönelik 29 adet 5’li Likert ölçeğinin kullanıldığı sorular sorulmuştur. Cevap seçenekleri (1) Kesinlikle Katılmıyorum, (2) Katılmıyorum, (3) Kararsızım, (4) Katılıyorum, (5) Kesinlikle

Katılıyorum şeklinde sıralanmıştır. Anketlerden elde edilen veriler SPSS 21 paket programı kullanılarak her değişkenin frekans sonuçları, uzaktan eğitime yönelik değişkenlere ilişkin faktör analizi, değişkenler arasında ki – kare uygunluk testi, t testi ve ANOVA testleri yapılmıştır.

II. Araştırma Verileri ve Değerlendirilmesi

A. Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Demografik Özellikleri

Çalışmamızın temelini oluşturan uzaktan eğitime öğrencilerin bakış açılarını ve memnuniyet düzeylerini araştırmak için, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Âşık Veysel Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören 398 öğrenciye anket uygulanmıştır. Öğrencilerin uzaktan eğitim sistemi hakkındaki algıları ve demografik konular ile ilgili sorular sorulmuştur. Ankete katılan öğrencilerin yaş, cinsiyet ve kayıtlı olduğu meslek yüksekokulu programına ilişkin bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Ankete Katılan Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Demografik Bilgileri

Değişken	Frekans	Yüzde
Yaş		
18 – 20	173	52,7
21 – 23	138	42,1
24 – 26	15	4,6
27 ve üzeri	2	0,6
Cinsiyet		
Bayan	217	66,2
Erkek	111	33,8
Kayıtlı Olunan MYO Programı		
Bankacılık ve Sigortacılık	25	7,6
Maliye	45	13,7
Muhasebe ve Vergi	6	1,8
Halkla İlişkiler ve Tanıtım	48	14,6
Büro Yön. ve Yönetici As.	37	11,3
Bilgisayar Programcılığı	23	7
Laborant ve Vet. Sağlık	79	24,1
Çocuk Gelişimi	65	19,8

Tablo incelendiğinde ankete katılan öğrencilerin %52,7’sinin 18 – 20 , %42,1’inin ise 21 – 23 yaş aralığında olduğu tespit edilmiş olup anketimize katılan öğrencilerin %66,2’si bayan %33,8’i ise erkek öğrencidir. Yüksekokulumuz öğrencilerinden ankete katılanların %7,6’sı’u Bankacılık ve Sigortacılık, %13,7’si’i Maliye, %1,8’i’si Muhasebe ve Vergi, %14,6’sı Halkla İlişkiler ve Tanıtım, %11,3’i Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı, %7’si Bilgisayar Programcılığı, %24,1’i Laborant ve Veteriner Sağlık, %19,8’i ise Çocuk Gelişimi Programına kayıtlı olduğu tespit edilmiştir. Bu durum Meslek Yüksekokulu öğrenci sayıları göz önüne alındığında doğal bir sonuçtur. Ankete katılan öğrencilerin uzaktan eğitime erişim şekilleri ve uzaktan eğitime devam edilmesini tercih ettikleri sorulara yönelik veriler Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2: Ankete Katılan Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Derslerine Erişim Şekilleri

Değişken	Frekans	Yüzde
Uzaktan Eğitim Erişim Şekliniz		
Telefon	92	28
Kişisel Bilgisayar	134	40,9
Diğer	102	31,1
Uzaktan Eğitime Devam Edilmesini Tercih Ettiğini Ders		

Hiç	271	82,6
İngilizce	21	6,4
Türk Dili	12	3,7
Bilgisayar	14	4,3
Tarih	10	3

Tablo değerlendirildiğinde öğrencilerin uzaktan eğitim derslerini erişim şekilleri %28'i telefon, %40,9'u kişisel bilgisayar kullanarak gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir. Meslek Yüksekokulu öğrencilerine hangi dersin uzaktan eğitim yöntemiyle devam etmesini sordumuzda ise %82,6'sı hiç cevabını vermişlerdir.

Çalışmamızda öğrencilere uzaktan eğitim sisteminin genel yapısı ile ilgili sorular sorulduğunda elde edilen sonuçlar arasında en çok dikkati çekenlerden birisi öğrencilerin %86'sının uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme biçimi olmadığını düşündükleri olmuştur. Bu sonuçta öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminde yaşadığı sorunların ve bireysel imkânsızlıkların etkili olduğu düşünülmektedir. Yine %53,7'sinin uzaktan eğitim derslerini düzenli takip etmedikleri dikkat çekmiştir. Uzaktan eğitim derslerinde devam zorunluluğunun olmayışının bu sonuçta etkili olduğu düşünülmektedir. Buna rağmen öğrenciler uzaktan eğitim derslerinin işitsel ve görsel yönden destekleniyor oluşunun öğrenmeyi kolaylaştırdığı ve zamandan ve mekândan bağımsız bir öğrenme yöntemi olması gerekçesiyle öğrenmenin daha kolay olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir. Uzaktan eğitim ders notlarına ulaşmanın zorluğundan bahseden öğrenciler %51,3 iken sistemde sıkıntı yaşadıklarında destek almadığını belirten öğrenci yüzdesi %61'dir. Yine araştırma sonuçları değerlendirildiğinde öğrenciler uzaktan eğitim sisteminde e-posta, sms yolu ile gerekli duyurulardan haberdar olabildiklerini belirtmişlerdir ancak uzaktan eğitimin örgün öğretime eş değer olmadığını, tek başına öğrenemediklerini ders kaynaklarının güncel olmadığını düşünmektedirler. Derslere devam zorunluluğunun olmaması öğrenciler açısından olumlu karşılanırken uzaktan eğitim sayesinde vakitlerinden tasarruf ederek farklı ilgi alanlarına yönlenebildiklerini belirten öğrenci beklenen oranda olmamıştır. Öğrencilerin önemli bir bölümü uzaktan eğitim derslerinde fiziki ortamın yeterli olmadığını, sorduğu sorulara cevap alamadıklarını, uzaktan eğitim için gerekli imkâna sahip olmadıklarını, uygulamalı dersler için uygun bir yöntem olmadığını belirtmişlerdir.

B. Verilerin Değerlendirilmesi ve Bulgular

Çalışmada ilk olarak ölçekten elde edilen verilerin geçerlilik ve güvenilirlikleri incelenmiştir. Araştırmada kullanılan ölçek ilk kez bu çalışmada kullanıldığı için ölçekten elde edilen verilerin geçerliliği açıklayıcı faktör analizi yöntemi kullanılarak test edilmiştir. Faktör yapısı daha önceden test edilmemiş ölçeklerden elde edilen verilerin geçerlilikleri incelenirken açıklayıcı faktör analizi tekniklerinin kullanılması tavsiye edilir. Güvenilirlik çalışmasında ise Cronbach's alpha katsayıları hesaplanarak ölçekten elde edilen boyutların güvenilirlikleri test edilmiştir. Güvenilirlik çalışmasında ise Cronbach's alpha katsayısı 0,922 olarak bulunmuştur, bu değer çalışmamızın oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Meslek Yüksekokulu öğrencilerimize yapılan ankette uzaktan eğitime yönelik sorulara verilen cevapların yaş, cinsiyet kayıtlı olunan program değişkenleri ile arasında fark olup olmadığını test etmek amacıyla Ki kare analizi yapılmıştır.

Yapılan Ki kare analizinde *cinsiyet değişkeni* ile aşağıda sıralanan ifadeler arasında fark bulunmuştur.

- Uzaktan eğitiminin etkili bir öğrenme biçimidir.(p=0,016),
- Uzaktan eğitim derslerinin işitsel ve görsel yönden desteklenmesi sebebiyle öğrenmeyi kolaylaştırıyor.(p=0,015)

- Uzaktan eğitim derslerinin zamandan ve mekândan bağımsız oluşu öğrenmemi kolaylaştırıyor.(p=0,002)
- Uzaktan eğitim canlı performans dersleri uygulaması, derste öğretim üye/elemanları ile etkileşime geçmemi sağlıyor.(p=0,003)
- Uzaktan eğitim ders notlarına rahatlıkla ulaşabiliyorum(p=0,020)
- Sistemde yaşanan problemlerde gerekli teknik desteği alabiliyorum.(p=0,019)
- Uzaktan eğitim derslerine devam zorunluluğunun olmayışını olumlu karşıyorum(p=0,000)
- Uzaktan eğitim dersleri ile alakalı e-posta ve SMS alıyorum.(p=0,030)
- Uzaktan eğitim sisteminin örgün eğitime eş değer olduğunu düşünüyorum(p=0,000)
- Uzaktan eğitim sınavlarının örgün eğitim sınavlarından daha kolay olduğunu düşünüyorum.(p=0,000)
- Uzaktan eğitim derslerinde sorduğum sorulara cevap alabiliyorum(p=0,000)
- Üniversitenin uzaktan eğitim için sağladığı fiziksel imkânlar yeterlidir.(p=0,000) önermeleri arasında fark bulunmuştur.

Yine yapılan Ki kare analizinde *yaş değişkeni* ile aşağıda sıralanan ifadeler arasında farklılıklar bulunmuştur.

- Uzaktan eğitiminin etkili bir öğrenme biçimidir.(p=0,000),
- Uzaktan eğitim derslerinin işitsel ve görsel yönden desteklenmesi sebebiyle öğrenmemi kolaylaştırıyor(p=0,000),
- Uzaktan eğitim derslerinin zamandan ve mekândan bağımsız oluşu öğrenmemi kolaylaştırıyor.(p=0,000),
- Uzaktan eğitimin örgün eğitimde karşılaşmadığım eğitim araçları sunmaktadır.(p=0,000), Uzaktan eğitimdeki tekrar imkânının öğrenmeyi kolaylaştırıyor.(p=0,000),
- Uzaktan eğitim derslerini ders programındaki canlı yayın saatlerinde düzenli olarak takip ediyorum.(p=0,009),
- Uzaktan eğitim derslerine devam zorunluluğunun olmayışını olumlu karşıyorum.(p=0,000),
- Uzaktan eğitim ile alakalı soru, fikir ve sıkıntılarımı danışmanıma rahatlıkla iletebiliyorum(p=0,012),
- Sanal sınıf uygulamasını nasıl kullanacağımı biliyorum.(p=0,002),
- Uzaktan eğitim sisteminin örgün eğitime eş değer olduğunu düşünüyorum(p=0,008),
- Uzaktan eğitimde zaman zaman teknik problemler yaşıyorum(p=0,010),
- Uzaktan eğitim sistemindeki duyuru ve bilgilendirmeyi yetersiz buluyorum.(p=0,001),
- Uzaktan eğitim derslerini tek başıma öğrenebiliyorum.(p=0,007),
- Devam zorunluluğunun olmamasının ders verimliliğini düşürdüğüne inanıyorum(p=0,000),
- Uzaktan eğitimin sayesinde vaktimden tasarruf ederek diğer ilgi alanlarıma yönelebiliyorum(p=0,000),
- Uzaktan eğitimin örgün eğitimde yer alan tüm derslerde kullanılabileceğini düşünüyorum.(p=0,000),
- Uzaktan eğitim sınavlarının örgün eğitim sınavlarından daha kolay olduğunu düşünüyorum(p=0,000),
- Uzaktan eğitim için gerekli olan imkânlara (telefon, internet, bilgisayar) sahibim.(p=0,000),
- Uzaktan eğitimin uygulamalı dersler (bilgisayar) için uygun bir eğitim yöntemidir.(p=0,000),
- Uzaktan eğitim vize sınavlarının internet üzerinden yapılmasını doğru buluyorum.(p=0,000),

- Uzaktan eğitim derslerinin tüm sınavlarının internet üzerinden yapılması gerektiğini düşünüyorum($p=0,000$) önermeleri arasında fark bulunmuştur. Bununla birlikte ankete katılan öğrencilerin kayıtlı olduğu program ile bütün önermeler arasında fark bulunmuştur.

Çalışmamızda uzaktan eğitime ilişkin değişkenlere ait verilerin faktör analizine uygunluğunun testi olan KMO değeri 0,927 bulunmuştur. Yani bu çalışma mükemmel düzeyde faktör analizine uygun olduğu tespiti edilmiştir. Ayrıca Bartlett Küresellik testi anlamlılık değeri de (p -değeri=0.000) bulunmuştur. Yani Ho hipotezi reddedilmiştir, veri faktör analizine uygundur.

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,927
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	5440,140
	df	406
	Sig.	,000

Birinci faktör uzaktan eğitimle ilgili değerlendirmeleri içeren 14 maddeden oluşmaktadır. “Uzaktan Eğitim Bilinci” olarak adlandırılan bu faktör toplam varyansın %38,979’unu açıklamaktadır. İkinci faktör ise uzaktan eğitime erişim algılarına dair 6 maddeden oluşmaktadır ve toplam varyansın %9,025’ini açıklamaktadır. İkinci faktör “Uzaktan Eğitime Erişim Şekli ve Kullanma Becerisi” isimlendirilmiştir. Üçüncü faktör 4 değişkenden oluşmaktadır. “Uzaktan Eğitim Teknik Alt Yapı” olarak adlandırılan bu faktör toplam varyansın %5,869’unu açıklamaktadır. Dördüncü faktör uzaktan eğitim sistemindeki duyuru, sms ve bilgilendirmeleri kapsayan 3 değişkenden oluşmaktadır. “Uzaktan Eğitimde Duyuru, Bilgilendirme ve Geribildirim” olarak isimlendirdiğimiz dördüncü faktör toplam varyansın %3,936’sını açıklamaktadır. Beşinci faktör uzaktan eğitim sisteminin sınav yapısını ilgilendiren 2 değişkenden oluşmaktadır. Toplam varyansın %3,852’sini açıklayan beşinci faktör “Uzaktan Eğitimde Sınav Sistemi” olarak isimlendirilmiştir. Faktörlere göre açıklanan varyanslar;

Faktör 1: 38,979; Faktör 2: 9,025; Faktör 3: 5,868; Faktör 4: 3,936, Faktör 5: 3,852 olarak gerçekleşmiştir. Belirlenen 5 faktör tüm varyansın %61,7’sini açıklamaktadır.

Ayrıca Meslek Yüksekokulu öğrencilerimize yönelik yaptığımız anketten elde edilen veriler t testine tabi tutulmuştur. yapılan t testi sonuçlarına göre önermeler ile cinsiyet arasında fark bulunan sonuçlar aşağıdaki tabloda sıralanmıştır.

Tablo 3: Cinsiyet Değişkeni ile Aralarında Fark Bulunan Önermeler

Değişken	Sıklık	1	2	3	4	5	Toplam	p
Uzaktan eğitim derslerini düzenli olarak takip ediyorum	Sıklık	176	95	20	25	12	328	0,045
	Yüzde	53,7	29	6,1	7,6	3,7	100	
Uzaktan eğitim derslerinin işitsel ve görsel yönden desteklenmesi sebebiyle öğrenmemi kolaylaştırıyor.	Sıklık	226	61	18	9	14	328	0,011
	Yüzde	68,9	18,6	5,5	2,7	4,3	100	
Uzaktan eğitim derslerinin zamandan ve mekândan bağımsız oluşu öğrenmemi kolaylaştırıyor.	Sıklık	236	56	14	8	14	328	0,008
	Yüzde	72	17,1	4,3	2,4	4,3	100	
Uzaktan eğitimin örgün eğitimde karşılaşmadığım eğitim araçları sunmaktadır	Sıklık	197	71	30	18	12	328	0,029
	Yüzde	60,1	21,6	9,1	5,5	3,7	100	
	Sıklık	187	88	23	16	14	328	

Uzaktan eğitim derslerini ders programındaki canlı yayın saatlerinde düzenli olarak takip ediyorum.	Yüzde	57	26,8	7	4,9	4,3	100	0,000
Uzaktan eğitim ders notlarına rahatlıkla ulaşabiliyorum	Sıklık	188	60	32	32	16	328	0,043
	Yüzde	57,3	18,3	9,8	9,8	4,9	100	
Sistemde yaşanan problemlerde gerekli teknik desteği alabiliyorum	Sıklık	200	74	27	15	12	328	0,043
	Yüzde	61	22,6	8,2	4,6	3,7	100	
Uzaktan eğitim sisteminin örgün eğitime eş değer olduğunu düşünüyorum.	Sıklık	231	52	28	5	12	328	0,002
	Yüzde	70,4	15,9	8,5	1,5	3,7	100	
Uzaktan eğitim sınavlarının örgün eğitim sınavlarından daha kolay olduğunu düşünüyorum.	Sıklık	211	45	31	13	28	328	0,000
	Yüzde	64,3	13,7	9,5	4	8,5	100	

Tablo incelendiğinde cinsiyet değişkeni ile uzaktan eğitim derslerini düzenli takip ediyorum($p=0,045$), uzaktan eğitim derslerinin işitsel ve görsel yönden desteklenmesi sebebiyle öğrenmemi kolaylaştırıyor($p=0,011$), uzaktan eğitim derslerinin zamandan ve mekândan bağımsız oluşu öğrenmemi kolaylaştırıyor($p=0,008$), uzaktan eğitim örgün eğitimde karşılaşmadığım eğitim araçları sunmaktadır($p=0,029$), uzaktan eğitim derslerini ders programındaki canlı yayın saatlerinde düzenli olarak takip ediyorum($p=0,000$) önermeleri arasında fark bulunmuştur. Yine yapılan analizde uzaktan eğitim ders notlarına kolaylıkla ulaşabiliyorum($p=0,043$), uzaktan eğitim sisteminin örgün eğitime eşdeğer olduğunu düşünüyorum($p=0,002$), uzaktan eğitim sınavlarının örgün öğretim sınavlarından daha kolay olduğunu düşünüyorum($p=0,000$) önermeleri ile cinsiyet arasında fark bulunmuştur.

SONUÇ VE TARTIŞMA

1994 yılından beri eğitim – öğretime devam eden Şarkışla Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin uzaktan eğitim bilincini ve memnuniyetini ölçmeye yönelik bu çalışmada; araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim bilinçlerine ve memnuniyetlerine yönelik elde edilen sonuçlarda; Şarkışla Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu'nda öğrencilerin süregelen uzaktan eğitim uygulamasından memnun olmadıkları tespit edilmiştir.

“Sizce hangi derslere uzaktan eğitimle devam edilmelidir?” sorusuna ankete katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%82,6) “Hiç” cevabı vermiştir. Uzaktan eğitimin başarısı; Teknik alt yapının düzgün işleyişi, gereksinimleri ve geribildirimini karşılayacak derecede iyi olması, Eğitimcilerin ve öğrencilerin teknik yapı bilgi- becerisi ve Öğrencilerin planlı ve düzenli çalışabilme yeteneğine bağlıdır. Bu çerçevede uzaktan eğitim sisteminin teknik alt yapısı güçlendirilmelidir. Öğrencilerin derse devamını ve planlı çalışmasını güçlendirecek özendirici önlemler alınmalıdır.

Şarkışla Âşık Veysel Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin (%53,7'si) çoğu dersleri düzenli olarak takip etmemektedirler. Bunun gerekçeleri olarak fiziksel imkânlarla sahip olmadıklarını (kümülatif %71,3) belirtmektedirler. İlçelerde yer alan meslek yüksekokullarında laboratuvar ortamının yetersiz olması, öğrencilerin maddi imkânları göz önüne alındığında birçoğunun kişisel bilgisayar, tablet vs. sahip olmaması, ilçelerdeki imkânların kısıtlılığı göz önüne alındığında bu sonuç kaçınılmazdır.

Süregelen uygulamanın teknik altyapısı karma bir sistem olmasına karşın, öğrenciler bu sistemin imkânlarından yararlanamamaktadır. Uygulanan sanal sınıf sistemini nasıl kullanacakları hususunda (%76,8) yeterli donanım ve bilgiye sahip değildir.

Zaman ve mekandan bağımsız olarak uygulanan sistemde zamanlarını (kümülatif %74,1) farklı ilgi alanlarına yöneltmemekte; derslerin tekrar imkanlarından ya da sunulan kaynaklardan faydalanmamaktadırlar. Bunun en önemli sebeplerinden biri ilçelerde farklı ilgi alanlarına

yönelebilecek imkânların bulunmamasıdır. Sistemde devamsızlık sorununun olmaması ayrıca öğrencileri tembelleğe itmektir.

Uygulanan teknolojiye bilgilendirme hususunda sıkıntılar olduğu, yaşanan sıkıntıların giderilmesi için teknik desteğin (kümülatif %91,6) sağlanamadığı tespit edilmiştir. Sınavların online uygulanması konusunda da olumlu (%42,4) ve olumsuz düşüncelerin (%46,3) varlığını da belirtmek gerekir. Sınavların online uygulandığı vize sınavında sistemsel sıkıntılar yaşanmaktadır.

Ankete katılan öğrencilerin büyük bir bölümü (%84) uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme biçimi olduğunu düşünmemektedir. Uzaktan eğitim sisteminin tekrar imkânının, zaman ve mekândan bağımsız öğrenme olması nedeniyle avantajının olduğunu belirten öğrenciler uzaktan eğitim sistemi ile örgün öğretimin eşdeğer olmadığını düşünmektedirler. Ayrıca öğrenciler uzaktan eğitim derslerinin ders notlarına rahatlıkla ulaşamadıklarını belirtirken (kümülatif %71,6) öğretim elemanlarıyla etkileşime geçememenin sıkıntısını yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Sonuç olarak öğrenciler, uzaktan eğitim sistemi ile ilgili olarak sistemin zaman ve mekândan bağımsız olması, tekrar imkânının olması, devam zorunluluğunun olmaması gibi imkânları açısından olumlu kanaatte bulunmuşlardır. Ancak ders notlarına ulaşamamaları, bireysel imkânsızlıkları (kişisel bilgisayar, internet vb.), öğretim elemanları ile etkileşimde bulunamamaları, sanal sınıf uygulamasını nasıl kullanacaklarını bilemedikleri için derslerden başarılı olamamaları, teknik problemler yaşamaları, gerekli duyuru ve bilgilendirmenin yetersiz olması gibi gerekçelerle memnun olmadıklarını belirtmişlerdir.

Sonuç olarak, ankete katılan öğrencilerin örgün eğitimle bir arada sunulan uzaktan eğitim derslerinde bilinçli bir eğitim almadıkları, derslerin hedef alınan amacına ulaşmadığı ve öğrencilerin bu uygulamadan memnun olmadıkları belirlenmiştir.

Cinsiyet, yaş ve öğrenim görülen program gibi değişkenler açısından uzaktan eğitim bilinci konusunda öğrencilerin bakış açılarının farklılaştığı tespit edilmiştir.

Uzaktan eğitim programlarının verimliliğinin artırılması noktasında araştırma bulguları da dikkate alınarak şu önerilerde bulunulabilir;

- Öğretim programına erişim, derslere devam ve değerlendirme konusunda yaşanan sorunların çözülmesi gerekmektedir.
- Öğretim elemanları ve öğrenciler bu sistemde yaşanabilecek sorunlar konusunda bilgilendirilmelidir.
- Uzaktan eğitim programlarına kayıtlı öğrencilerin kişisel bilgisayar ve internet erişimlerinin olmayabileceği de göz önüne alınmalı, bu öğrenciler için merkezi laboratuvar v.b. önlemler alınmalıdır. Bu ortamlar sağlanıyorsa öğrenci kabullerinde kişisel bilgisayar ve internet erişimi ön şart olarak belirlenmelidir.

KAYNAKLAR

- ANTALYALI, Ö. L. (2004). Uzaktan Eğitim Algısı Ve Yöneylem Araştırması Dersinin Uzaktan Eğitim İle Verilebilirliği. Süleyman Demirel Üniversitesi, İşletme Bölümü Yüksek Lisans Tezi.
- BARIŞ, M.F., (2015). Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Öğretime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Namık Kemal Üniversitesi Örneği, Sakarya University Journal of Education, 5(2) 36-46.
- BAYAM Y. Ve Aksoy M. (2002) Türkiye'de Uzaktan Eğitim ve Sakarya Üniversitesi Uygulaması SAU Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 6 (1), 169-175
- CAN, Ertuğ. "Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Eğitimlerini Değerlendirmeleri" XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya
- Cumhuriyet Üniversitesi, İnternet Adresi <http://www.cumhuriyet.edu.tr>, Erişim Tarihi: 24.02.2018.

- DEMİRKAN, Ö., Bayra, E. ve Baysan, E. (2016). Uzaktan eğitim öğrencilerinin dersleri takip etme durumlarının dönemsonu başarılarına etkisi (Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği), Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 20(1): 47-75.
- EKİCİ, G. (2008). Uzaktan Eğitim Ortamlarının Seçiminde Öğrencilerin Öğrenme Stillerinin Önemi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24
- EYGÜ, H., ve KARAMAN, S., (2013). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Memnuniyet Algıları Üzerine Bir Araştırma, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 3 Sayı 1, 36
- KARATAŞ K. ve diğerleri. (2017). Öğretim Elemanlarının Uzaktan Eğitime Bakış Açısı: Malatya Meslek Yüksekokulu Örneği, .Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi. 6(4)
- KARABATAK, M. (2002). Web'e Dayalı Uzaktan Eğitimde Otomasyon. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- KILIÇ, S ve Seyis, E, (2014). Uzaktan Eğitim Programlarından Eğitim Alan Öğretim Elemanlarının, Uzaktan Eğitimi Ve Aldığı Eğitimi Benimseme Durumları, Küresel Mühendislik Çalışmaları Dergisi Cilt 1 Sayı 1(2014) 19-35 (Journal of Global Engineering Studies) Vol. 1 No. 1(2014) 19-35
- METİN A. VE Diğerleri (2017), Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Sistemine Bakış Açısı ve Uzaktan Eğitim İngilizce Dersinin Verimliliğinin Değerlendirilmesi: Banaz Meslek Yüksekokulu, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7(2), 640-652.
- ÖZER, Bekir (1990). Uzaktan Eğitim Sisteminin Evrensel Yapısı. Kurgu Dergisi S:8, 569-594.
- ÖZYÜREK, A., Begde, Z., Yavuz, N.F. ve Özkan, İ. (2016). Uzaktan eğitim uygulamasının öğrenci bakış açısına göre değerlendirilmesi. Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(2), 592-605.
- SİMONSON, M., Smaldino, S., Albright, M. ve Zvacek, S. (2009). Teaching and Learning at a Distance: Foundations of Distance Education. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education, Inc.
- TUNCER M. Ve Bahadır F., (2017) Uzaktan Eğitim Programlarının Bu Programlarda Öğrenim Gören Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. The Journal of Educational Reflections, 1(2), 27-36.4
- Unesco. Distance Learning Systems and Structures: Training Manual. Volume II. Bangkok: Unesco Regional Office for Education in Asia and the Pacific, 1987.
- YILMAZ Ö. ve Özkan B. (2014). Uzaktan Eğitim BÖTE Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(21), 85 – 94.

Ek1: Ankete Katılan Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Algısına Yönelik Soruların Frekans Dağılımları

Değişken	Sıklık	1	2	3	4	5	Toplam
1.Uzaktan eğitiminin etkili bir öğrenme biçimidir.	Sıklık	282	23	8	1	14	328
	Yüzde	86	7	2,4	0,3	4,3	100
2.Uzaktan eğitim derslerini düzenli olarak takip ediyorum	Sıklık	176	95	20	25	12	328
	Yüzde	53,7	29	6,1	7,6	3,7	100
3.Uzaktan eğitim derslerinin işitsel ve görsel yönden desteklenmesi sebebiyle öğrenmeyi kolaylaştırıyor.	Sıklık	226	61	18	9	14	328
	Yüzde	68,9	18,6	5,5	2,7	4,3	100
4.Uzaktan eğitim derslerinin zamandan ve mekandan bağımsız oluşu öğrenmeyi kolaylaştırıyor.	Sıklık	236	56	14	8	14	328
	Yüzde	72	17,1	4,3	2,4	4,3	100
5.Uzaktan eğitimin örgün eğitimde karşılaşmadığım eğitim araçları sunmaktadır	Sıklık	197	71	30	18	12	328
	Yüzde	60,1	21,6	9,1	5,5	3,7	100
6.Uzaktan eğitimdeki tekrar imkanının öğrenmeyi kolaylaştırıyor.	Sıklık	176	65	44	27	16	328
	Yüzde	53,7	19,8	13,4	8,2	4,9	100
7. Uzaktan eğitim derslerini ders programındaki canlı yayın saatlerinde düzenli olarak takip ediyorum.	Sıklık	187	88	23	16	14	328
	Yüzde	57	26,8	7	4,9	4,3	100
	Sıklık	190	86	30	10	12	328

8. Uzaktan eğitim canlı performans dersleri uygulaması, derste öğretim üye/elemanları ile etkileşime geçmemi sağlıyor.	Yüzde	57,9	26,2	9,1	3	3,7	100
9. Uzaktan eğitim ders notlarına rahatlıkla ulaşabiliyorum	Sıklık	188	60	32	32	16	328
	Yüzde	57,3	18,3	9,8	9,8	4,9	100
10. Sistemde yaşanan problemlerde gerekli teknik desteği alabiliyorum	Sıklık	200	74	27	15	12	328
	Yüzde	61	22,6	8,2	4,6	3,7	100
11. Uzaktan eğitim derslerine devam zorunluluğunun olmayışını olumlu karşılıyorum.	Sıklık	108	35	29	64	92	328
	Yüzde	32,9	10,7	8,8	19,5	28	100
12. Uzaktan eğitim ile alakalı soru, fikir ve sıkıntılarımı danışmanıma rahatlıkla iletebiliyorum.	Sıklık	168	53	41	39	27	328
	Yüzde	51,2	16,2	12,5	11,9	8,2	100
13. Uzaktan eğitim dersleri ile alakalı e-posta ve SMS alıyorum.	Sıklık	221	59	18	15	15	328
	Yüzde	67,4	18	5,5	4,6	4,6	100
14. Sanal sınıf uygulamasını nasıl kullanacağımı biliyorum	Sıklık	144	59	49	52	24	328
	Yüzde	43,9	18	14,9	15,9	7,3	100
15. Uzaktan eğitim sisteminin örgün eğitime eş değer olduğunu düşünüyorum.	Sıklık	231	52	28	5	12	328
	Yüzde	70,4	15,9	8,5	1,5	3,7	100
16. Uzaktan eğitimde zaman zaman teknik problemler yaşıyorum	Sıklık	112	49	34	53	80	328
	Yüzde	34,1	14,9	10,4	16,2	24,4	100
17. Uzaktan eğitim sistemindeki duyuru ve bilgilendirmeyi yetersiz buluyorum.	Sıklık	100	41	32	56	99	328
	Yüzde	30,5	12,5	9,8	17,1	30,1	100
18. Uzaktan eğitim derslerini tek başıma öğrenebiliyorum	Sıklık	196	55	40	18	19	328
	Yüzde	59,8	16,8	12,2	5,5	5,8	100
19. Uzaktan eğitimin ders kaynaklarının güncel bilgiler içerdiğini düşünüyorum.	Sıklık	166	65	63	16	18	328
	Yüzde	50,6	19,8	19,2	4,9	5,5	100
20. Devam zorunluluğunun olmamasının ders verimliliğini düşürdüğüne inanıyorum.	Sıklık	134	45	59	31	59	328
	Yüzde	40,9	13,7	18	9,5	18	100
21. Uzaktan eğitimin sayesinde vaktimden tasarruf ederek diğer ilgi alanlarıma yönelebiliyorum.	Sıklık	150	48	45	49	36	328
	Yüzde	45,7	14,6	13,7	14,9	11	100
22. Uzaktan eğitimin örgün eğitimde yer alan tüm derslerde kullanılabilceğini düşünüyorum.	Sıklık	204	56	29	15	24	328
	Yüzde	62,2	17,1	8,8	4,6	7,3	100
23. Uzaktan eğitim sınavlarının örgün eğitim sınavlarından daha kolay olduğunu düşünüyorum.	Sıklık	211	45	31	13	28	328
	Yüzde	64,3	13,7	9,5	4	8,5	100
24. Uzaktan eğitim derslerinde sorduğum sorulara cevap alabiliyorum.	Sıklık	190	69	37	16	16	328
	Yüzde	57,9	21	11,3	4,9	4,9	100
25. Üniversitenin uzaktan eğitim için sağladığı fiziksel imkanlar yeterlidir.	Sıklık	191	67	40	14	16	328
	Yüzde	58,2	20,4	12,2	4,3	4,9	100
26. Uzaktan eğitim için gerekli olan imkanlara (telefon, internet, bilgisayar) sahibim	Sıklık	148	51	35	55	39	328
	Yüzde	45,1	15,5	10,7	16,8	11,9	100
27. Uzaktan eğitimin uygulamalı dersler (bilgisayar) için uygun bir eğitim yöntemidir.	Sıklık	189	49	45	25	20	328
	Yüzde	57,6	14,9	13,7	7,6	6,1	100
28. Uzaktan eğitim vize sınavlarının internet üzerinden yapılmasını doğru buluyorum	Sıklık	125	30	31	47	95	328
	Yüzde	38,1	9,1	9,5	14,3	29	100
29. Uzaktan eğitim derslerinin tüm sınavlarının internet üzerinden yapılması gerektiğini düşünüyorum.	Sıklık	129	23	37	43	96	328
	Yüzde	39,3	7	11,3	13,1	29,3	100